



# ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

---

## Inspekční zpráva

### Církevní mateřská škola Srdíčko

Adresa: Podpěrova 1879, 155 00 Praha 5 - Lužiny

Identifikátor zařízení: 600 000 249

Zřizovatel: Arcibiskupství pražské, Hradčanské n. 16, Praha 1

Školský úřad v Praze 5, Na Valentině 5, 155 00 Praha 5

Termín konání orientační inspekce: 16. a 17. listopadu 1999

Čj.	015 120/99-1029
Signatura	oa5at405

## HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

### Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Učitelky užívají při přípravě výchovně vzdělávací činnosti vlastní plány, jejichž úroveň je závislá na jejich schopnostech. Plány ve třídách starších a předškolních dětí jsou většinou zpracovány pro týdenní úseky a tendují k vytváření logicky integrovaných celků. Mají kvalitní úroveň a jsou funkční. Ve třídách nejmladších dětí nejsou dobře rozlišovány obsah a cíle plánu a zařazování všech vzdělávacích oblastí není rovnoměrné.

Pro účely náboženské výchovy jsou plány doplněny liturgickým kalendářem a rámcovými plány křesťanských mateřských škol. Zde je dílčím způsobem zahrnuta péče o osobnostní rozvoj dětí a mimoracionální složky poznávání.

Plány výchovně vzdělávací práce navazují jen částečně na úkoly ročního plánu, a to v křesťanském zaměření.

***Forma plánování vzdělávací činnosti není v mateřské škole jednotná. Úroveň zpracování plánů se v jednotlivých věkových skupinách liší a v celkovém hodnocení dosahuje průměru.***

### Podmínky vzdělávací činnosti

Personální podmínky pro práci mateřské školy nejsou uspokojivé. Z deseti učitelek jsou čtyři bez pedagogické a odborné způsobilosti, z toho dvě bez praxe a zkušeností. Všechny učitelky mají plný pracovní úvazek, avšak sestavení služeb neumožňuje jejich souběžné působení v přímé práci s dětmi. Věkové složení sboru je rozmanité, jsou zastoupeny ročníky od 1944 do 1975. V personálních podmínkách je významným faktorem častá a někdy i dlouhodobá nemocnost učitelek, která vede k nežádoucímu spojování tříd.

Materiálně technické podmínky vyhovují potřebám předškolních dětí. Vybavení školy nábytkem je starší, ale dosud funkční. Některé jeho části začala ředitelka školy obnovovat, finanční prostředky jsou však v současné době omezené a nedovolují realizovat komplexní modernizaci interiéru. Vybavení hračkami a pomůckami včetně knihovny i didaktické techniky je dobré. Prostředky pro průběžné doplňování hraček a pomůcek částečně čerpá ředitelka školy z dobrovolných darů rodičů.

Prostorové podmínky tří tříd jsou velmi dobré, zbývající dvě třídy nejmladších dětí obývají společně prostory jedné třídy včetně sociálního zařízení. Díky nízkým počtům přítomných dětí v těchto třídách je dosud ještě toto spojení realizovatelné, není však ideální, neboť prostředí neposkytuje dostatečné možnosti pro relaxační a pohybové činnosti dětí.

Estetika prostředí odpovídá běžnému standardu, zařazování náboženských symbolů nesourodého charakteru do interiéru není vždy řešeno nejvhodnějším způsobem. Možnost dětí se spolupodílet na úpravě tříd je využívána jen v některých třídách.

Bezpečnostní, světelné a tepelné podmínky jsou celkem dobře zajištěny, teplota některých místností byla v době inspekce poněkud nižší než v jiných zařízeních. Pitný režim je zajišťován až od dopolední svačiny, děti jsou k pití málo podněcovány. Denní režim byl z hlediska psychohygieny v dopoledních hodinách poněkud narušován převáděním dětí na kroužek angličtiny.

Přílehlá školní zahrada vyhovuje potřebám předškolních dětí.

***Personální podmínky školy jsou ještě vyhovující. Materiálně technické podmínky včetně vybavení školy jsou velmi dobré. Prostorové a psychohygienické podmínky dosahují standardní úrovně.***

### **Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti**

Organizační schopnosti sledovaných učitelek se liší, a to nejen na základě pedagogické a odborné způsobilosti. Také užívané formy a metody práce měly různou úroveň.

Ve třídě starších i předškolních dětí byla vzdělávací práce realizována formou integrovaných celků, které postihovaly více oblastí činností a jejich působení bylo funkční a účinné. V křesťanské výchově se učitelka snažila užívat i méně obvyklých inovačních metod s prvky dramatické výchovy, s uplatněním citů a prožitků dětí. Při činnostech je kladen důraz na vzájemnou spolupráci dětí a dostatečný prostor pro jejich sebevyjádření. Pozornost je věnována hygienickým a kulturně společenským návykům. Také v oblasti sebeobsluhy a v pracovních činnostech jsou děti dostatečně aktivizovány. Drobné nedostatky se projevovaly v tendenci k přílišné didaktizaci a v nepřiměřeně vysokých nárocích na děti.

Ve třídách nejmladších dětí byly při hospitační činnosti shledány méně vhodné organizační formy hrovných činností a malá podpora spontaneity dětí.

Přes nedostatečnou odbornou i pedagogickou způsobilost prokazují učitelky ve třídě nejstarších dětí příkladný vztah k výchovně vzdělávací práci. Mimo jiné o tom svědčí kvalitně zpracovány funkční záznamy o dětech s odkladem povinné školní docházky.

***Užívané formy a metody vzdělávací činnosti jsou převážně vhodné a efektivní. Ve vzdělávacích postupech se objevují inovační prvky. Celková úroveň výchovně vzdělávací práce je spíše nadprůměrná.***

### **Motivace a hodnocení**

Učitelky umí děti k činnostem vhodně motivovat, děti projevují o činnosti aktivní zájem. Jsou schopny přiměřené koncentrace pozornosti, kterou učitelky vhodně stimulují pozitivním hodnocením a oceňováním jejich snahy. V působení učitelek je už patrné vedení dětí k sebehodnocení a k hodnocení druhých. Sebedůvěra dětí je vhodně posilována.

Učitelky dbají na účinné upevňování poznatků a vědomostí, které však někdy směřuje k vysokým nárokům na děti.

Ve výchovném procesu se neprojevují dostatečné tendence k pěstování rozhodovacích schopností dětí, ve většině případů se děti pouze podřizují vůli dospělých.

***Při výchovně vzdělávacích činnostech převládá pozitivní hodnocení a motivace. Schopnost sebehodnocení je přiměřeně rozvíjena, rozhodovací schopnosti jsou dosud nižší. Úroveň motivace a hodnocení je velmi dobrá.***

## **Interakce a komunikace**

Při všech sledovaných činnostech se projevovala příznivá atmosféra a vzájemná důvěra mezi učitelkami a dětmi. Učitelky jsou v převážné většině případů pro děti mluvším vzorem, poskytují jim dostatek prostoru pro sebevyjádření a rozvoj aktivní slovní zásoby. Komunikativní schopnosti dětí odpovídají jejich věku. Poměrně velký počet dětí má nesprávnou výslovnost, náprava je řešena individuálním způsobem. Některé z učitelek dosahují překvapivě úrovně ve svých výrazových neverbálních prostředcích.

V projevech dětí byla zjevná schopnost vzájemné spolupráce a dorozumění. Agrese ani konflikty nebyly při inspekční činnosti zaznamenány. Tyto pozitivní projevy chování byly patrné ve všech činnostech a jsou spolu se základy uvědomělé kázně dětí důsledkem systematického výchovného působení učitelek.

***Výchovné působení učitelek v oblasti interakce a komunikace je účinné a dosahuje velmi dobré úrovně.***

## **Spontánní činnosti**

Nejstarší děti dosahují při spontánních činnostech velmi dobrých dovedností. Jsou tvořivé, přirozené, mají schopnost kooperace. Učitelky poskytují dětem možnost volby místa, hračky i partnera. Umí dobře připravit podmínky a hru dětí podněcovat a usměřňovat.

U mladších dětí nebyla dominantní úloha hrových činností dostatečně respektována. Spontánní činnosti spíše nabývaly charakteru řízených, a i když děti ochotně spolupracovaly, jejich potřeby nebyly v tomto směru dostatečně uspokojovány. Prostor pro ranní hry není vzhledem k pozdnímu příchodu dětí dostatečný, avšak v denním režimu mají děti možnost ve hrách pokračovat před pobytem venku.

***Uspokojování potřeb dětí při spontánních činnostech a jejich hrové dovednosti mají průměrnou úroveň.***

## **Řízené činnosti**

U starších dětí jsou jednotlivé výchovné složky rovnoměrně zastoupeny a činnosti aplikovány v logicky navazujících celcích. Na základě dobré znalosti dětí a individuálního přístupu zohledňují učitelky při výchovné práci tempo dětí a jejich vývojové zvláštnosti. Dosahují velmi dobrých výsledků v hudebně pohybových schopnostech dětí a tvořivosti ve výtvarných pracích. Také z pohybových dovedností dětí je možné usuzovat na pravidelnou systematickou práci učitelek.

U mladších dětí je kladen důraz především na náležitou adaptaci dětí v novém prostředí, což se daří naplňovat.

***Řízeným činnostem je věnována patřičná pozornost, jsou realizovány převážně kvalitně a mají velmi dobrou úroveň.***

## **Hodnocení kvality vzdělávací činnosti**

***Kvalita výchovně vzdělávací práce je úměrná schopnostem a zkušenostem jednotlivých učitelek. Citlivý přístup k dětem a snaha o harmonické vztahy je však patrná u všech sledovaných učitelek. Schopnosti a dovednosti dětí, které byly během inspekce pozorovány,***

*převážně prokazují systematickou práci učitelek. V jejich chování jsou patrné pro-sociální projevy a vzájemné porozumění.*

*Kvalita vzdělávací činnosti je velmi dobrá.*

## **HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ**

### **Plánování**

Koncepčním zaměřením školy je křesťanská výchova. Roční plán školy pak vytyčuje řadu úkolů, které spíše konstatují stávající situaci školy než její konkrétní plánované záměry. Analýza dosavadní práce není zpracována. Plán je doplněn výčtem akcí, které chce škola v rámci svého zaměření a spolupráce s rodiči realizovat. Prostředky plnění nejsou uvedeny. Úkoly ročního plánu navazují na koncepci školy jen v obecné rovině, prolínavost cílů ve výchovně vzdělávacích plánech není dostatečně patrná. Plán řídicí a kontrolní činnosti není zpracován.

Koncepce školy je zvolena na základě spolupráce se zřizovatelem a rodiči, je plně podporována pedagogickým sborem i ostatními zaměstnanci.

*Obecné zpracování hlavních úkolů ročního plánu snižuje jeho využitelnost a funkčnost. Jeho úroveň je průměrná.*

### **Organizování**

Ve stanovené řídicí struktuře jsou určeny kompetence jednotlivých pracovníků, avšak úkoly řídicí činnosti si ředitelka v plném rozsahu ponechává. Nedostatečná delegace úkolů na zástupkyni a nároky vedení právního subjektu negativně ovlivňují výkon řídicích povinností ředitelky.

Docházka učitelek není evidována. Předložený rozpis služeb učitelek opomenutím ředitelky nezahrnoval práci učitelek v zájmových kroužcích, takže počet hodin neodpovídal určené míře výchovné práce, ač byla naplňována.

Dokumentace školy je vedena v odpovídajícím rozsahu. Nedostatky v kvalitě byly s ředitelkou v průběhu inspekce prodiskutovány.

Přijímání dětí od 2,5 roku je zakotveno ve zřizovací listině. V současné době je v nejmladší věkové skupině zapsáno 12 dětí ve věku od dvou do tří let, z toho deset na nepravděpodobnou docházku. Celkový počet zapsaných dětí není snížen. Výjimka z počtu dětí ve věku od dvou do tří let, zařazených v jedné třídě, kterou umožňuje vyhláška č. 35/1992 Sb., o mateřských školách, nebyla projednána se Školským úřadem.

Ve statistickém výkaze jsou uváděny dvě děti se zdravotním postižením bez nároků na finanční dotaci. Tyto děti však nemají náležitou dokumentaci a podle vyjádření lékaře při vstupní prohlídce nevyžadují ani zvláštní péči. Také počty ostatních dětí ve třídě nejsou sníženy.

Řád školy je zpracován v souladu s požadavky zřizovatele. Rodiče využívají pro svou informovanost denní kontakt s učitelkami a písemné informace na nástěnkách. Jejich úroveň je rozdílná, v některých případech usilují i o pedagogickou osvětu, jinde není ani obsah výchovně

vzdělávací práce s dětmi. Společenství rodičů při mateřské škole má vlastní registraci a snaží se škole pomáhat.

Vnitřní informační systém školy má běžnou úroveň, informace jsou předávány osobním kontaktem a na pedagogických radách, která byla zatím jen jedna. Její náplní, podobně jako náplní krátkých operativních schůzek, jsou spíše organizační než pedagogické záležitosti.

Škola spolupracuje s Křesťanskou pedagogicko psychologickou poradnou. Její činnost je funkční, poskytuje škole pomoc také formou vzdělávacích akcí pro učitelky.

Na veřejnosti se škola prezentuje pěveckým vystoupením a ostatními akcemi ve farnosti ve Stodůlkách.

Mateřská škola nabízí dětem zájmové kroužky: výuku hry na flétnu, výtvarný a hudební kroužek. Úroveň nebylo možno ověřit, neboť výtvarný kroužek se ve stanoveném čase v době inspekce nekonal.

Seznamování s anglickým jazykem vede za úplaty lektorka, úroveň výuky je standardní.

***Informační systém školy má běžnou úroveň. Nedostatky se projevují v organizaci činností a přijímání dětí. Celková kvalita a funkčnost organizačního uspořádání je ještě vyhovující.***

### **Vedení a motivování pracovníků**

Ředitelka motivuje učitelky k práci převážně pozitivním hodnocením a usiluje o klidnou pracovní atmosféru školy. Styl řízení vychází spíše z klasického pojetí vedení pracovníků, s využitím pozitivního hodnocení učitelek a s poněkud nižšími nároky na jejich práci. Ředitelka školy podporuje formy dalšího vzdělávání učitelek, kterými jsou u křesťanských mateřských škol přednášky KPPP a odborné semináře ve Vyšší pedagogické škole ve Sv. Janu p. Skalou. Odborné a metodické vedení učitelek ředitelka školy nerealizuje, dvěma novým učitelkám bez odborné a pedagogické způsobilosti není věnována dostatečná péče.

***Úroveň efektivity vedení a motivování pracovníků je dobrá.***

### **Kontrolní mechanismy**

Ve své kontrolní činnosti vychází ředitelka z poznatků denního procházení tříd a pozorování práce učitelek. V případě nedostatků v jejich práci jsou hned závěry ústně diskutovány. Hospitační činnost není plánována ani písemně zaznamenána. Závěry hospitací nejsou zobecňovány na pedagogických radách. Obdobným způsobem se řeší i kontrola provozu školy. Odborné a metodické vedení učitelek nebylo možné z kontrolního systému vysledovat.

***Kontrola vzdělávacího procesu je uskutečňována podle potřeby, bez písemných záznamů. Úroveň kontrolního systému je průměrná.***

### **Hodnocení kvality řízení**

***V procesu řízení ředitelka věnuje pozornost organizaci provozu a plnění nároků právního subjektu. Snaží se o vytvoření příznivé pracovní atmosféry. Kvalita metodického a odborného vedení a právní vědomí ředitelky je nižší. Celková úroveň řízení dosahuje průměru.***

## DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V pětileté mateřské škole je v letošním roce zapsáno celkem 133 dětí. Výjimka z počtu dětí stanoveného vyhláškou č. 35/1992 Sb., o mateřských školách, je schválena, avšak stanovená kapacita školy je 130 dětí. Ředitelka školy požádala na doporučení školského úřadu o zvýšení kapacity, žádost dosud není vyřízena.

Věkové složení tříd je homogenní. Jedenáct dětí má odloženu povinnou školní docházku.

Do mateřské školy dochází celkem sedm dětí cizí národnosti (vietnamské, ukrajinské, maďarské, arabské a řecké).

V 1. třídě jsou zařazeny nejmladší děti v počtu 24. Z toho je dvanáct dětí ve věku od dvou do tří let a jen dvě z nich jsou přihlášeny k pravidelné docházce, ostatní navštěvují mateřskou školu třikrát v měsíci. Průměrná docházka v této třídě byla v září 5 a v říjnu 3,8.

## VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol ze dne 1. září 1998, čj. 34169/98-21
- zřizovací listina ze 22. března 1993
- roční plán školy
- plány výchovně vzdělávací práce
- záznamy o dětech s odklady povinné školní docházky
- přehledy výchovné práce
- evidenční listy, přihlášky dětí
- docházky dětí
- služby učitelek
- zápisy pedagogické rady

## ZÁVĚR

### **Pozitiva:**

- úroveň znalostí a dovedností dětí (estetická výchova)
- prosociální chování a mravní vnímání dětí
- užívání inovačních forem výchovně vzdělávací práce
- spolupráce s Křesťanskou pedagogicko psychologickou poradnou

### **Negativa:**

- nižší úroveň kontrolního systému a odborného vedení učitelek
- nedostatečné personální podmínky
- nedostatky v dokumentaci školy
- nízká účinnost plánování, nedostatečná promyšlenost

**Úroveň školy je hodnocena jako dobrá.**

**Efektivita hospodaření školy odpovídá možnostem daným přidělenými finančními prostředky.**

**Datum vyhotovení inspekční zprávy**

Razítko

**Školní inspektorka**

**Titul, jméno a příjmení**

**Podpis**

Jindra Černá

J.Černá v. r. .

V Praze, dne 26. listopadu 1999

Přílohy 0

**Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy**

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. 12. 99

Razítko

**Irena Lelková**

Lelková Irena v. r.

Podpis ředitelky

*Předmětem dílčí inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.*

*Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.*

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

**Další adresáti inspekční zprávy**

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	1999-12-30	015 160/99-1029
Zřizovatel	1999-12-30	015 161/99-1029

**Připomínky ředitelky předškolního zařízení**

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-------	-----------------------------	------



1999-12-30		nebyly podány
------------	--	---------------